

บทที่ 3

วิธีดำเนินการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์ เพื่อศึกษาการใช้และความต้องการใช้ทรัพยากรห้องสมุดของผู้ใช้ห้องสมุดบริติชเคาน์ซิล โดยมีแนวเหตุผลว่า ผู้ใช้ห้องสมุดส่วนใหญ่ของห้องสมุดบริติชเคาน์ซิล ใช้และต้องการใช้หนังสือเกี่ยวกับวิชาภาษาอังกฤษในการเรียน การสอน การฝึกภาษาอังกฤษ และหนังสือนวนิยายมากที่สุด

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้ใช้แบบสอบถามเป็นเครื่องมือในการเก็บข้อมูล รายละเอียดของแบบสอบถามแบ่งเป็น 3 ตอน ดังนี้คือ

ตอนที่ 1 สถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถามมีรายละเอียดเกี่ยวกับ เพศ วัย ระดับการศึกษา อาชีพ รวม 5 ข้อ

ตอนที่ 2 ข้อมูลเกี่ยวกับการใช้ห้องสมุดของผู้ใช้ ได้แก่ วัตถุประสงค์ในการใช้ห้องสมุด ความถี่ในการใช้และช่วงเวลาที่มาใช้ห้องสมุด รวม 3 ข้อ

ตอนที่ 3 ข้อมูลเกี่ยวกับการใช้และความต้องการใช้ทรัพยากรห้องสมุดจำแนกตามประเภทและเนื้อหาสาขาวิชา ตลอดจนข้อคิดเห็นและข้อเสนอแนะเพิ่มเติมเกี่ยวกับการใช้และความต้องการใช้ทรัพยากรห้องสมุด ซึ่งรายละเอียดในการจำแนกทรัพยากรห้องสมุดตามเนื้อหาสาขาวิชา จะใช้หลักการจัดหมู่ระบบทศนิยมของคิ้วี่ ส่วนการจำแนกทรัพยากรตามประเภทของทรัพยากรจะใช้หลักการจัดตามประเภททรัพยากรประเภทต่าง ๆ ได้แก่ประเภทของหนังสือวิชาการ นวนิยาย หนังสืออ้างอิง หนังสือพิมพ์ นิตยสาร วารสาร และสื่อทัศนวัสดุต่าง ๆ รวม 3 ข้อ

การทดสอบแบบสอบถาม

การทดสอบแบบสอบถามได้ดำเนินการทดสอบผู้ใช้ห้องสมุดเมื่อวันที่ 24 มิถุนายน พ.ศ. 2531 จำนวน 10 คน ประชากรที่ทดสอบเลือกตามเกณฑ์ดังนี้

1. เป็นสมาชิกผู้มาใช้ห้องสมุดในวัยต่าง ๆ กัน ทั้งเพศชายและเพศหญิง
2. เป็นสมาชิกที่มีระดับการศึกษาและมีอาชีพต่างกัน

ผู้วิจัยได้นำแบบสอบถามที่ได้ทดสอบแล้ว มาปรับปรุงแก้ไขข้อบกพร่องต่าง ๆ ให้เหมาะสมมากขึ้นก่อนนำไปแจกให้กับกลุ่มตัวอย่างที่จะใช้ในการวิจัยต่อไป

กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัย

กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ ได้แก่ ผู้ใช้ห้องสมุดบริติชเคาน์ซิลที่เป็นสมาชิกของห้องสมุดซึ่งมีจำนวน 366 คน จำนวนของกลุ่มตัวอย่างได้จากสถิติผู้มาเป็นสมาชิกของห้องสมุดปีงบประมาณ 1986/1987 มีจำนวน 4,407 คน แล้วนำไปเปิดตารางกลุ่มตัวอย่างสำเร็จของ Bureau of Research, New York State Division of Housing and Community. (ประกอบ กรรณสูต 2528: 336) ที่ระดับนัยสำคัญ .05 และความคลาดเคลื่อน ± 5

วิธีแจกแบบสอบถาม ใช้วิธีสุ่มแบบแยกกลุ่ม (Stratified Random Sample) โดยแบ่งประชากรผู้ตอบแบบสอบถามออกเป็นกลุ่มย่อย ตามลักษณะอาชีพผู้เป็นสมาชิกและค่านวอัตรารส่วนของแบบถามให้ได้สัดส่วนกัน (สุวรรณ สุวรรณเวโช 2518: 108) โดยกำหนดจำนวนการแจกแบบสอบถามดังนี้

อาชีพ	จำนวน(คน)	แบบสอบถามที่แจก(ฉบับ)
นักเรียน	581	48
นักศึกษา อาชีวศึกษา ปริญญาตรี ปริญญาโท ปริญญาเอก	2,335	195
ผู้ประกอบการอาชีพต่าง ๆ	1,491	123
รวม	4,407	366

กำหนดหมายเลขบนแบบสอบถามให้ครบจำนวนที่แจกตามอาชีพผู้เป็นสมาชิก

การเก็บรวบรวมข้อมูล

ผู้วิจัยได้แจกแบบสอบถาม (ภาคผนวก ข) ที่ได้แก้ไขเป็นฉบับสมบูรณ์ให้กลุ่มตัวอย่างตามจำนวนที่กำหนดไว้ ในวันที่ 12 กรกฎาคม ถึงวันที่ 16 กรกฎาคม 2531 ตั้งแต่เวลาห้องสมุดเปิดทำการ ตั้งแต่วันอังคาร-วันศุกร์ เวลา 10.00 น. - 19.00 น. และวันเสาร์ เวลา 10.00 น. - 17.00 น. โดยผู้วิจัยส่งแจกแบบสอบถามแล้วเก็บแบบสอบถามด้วยตนเองวันต่อวัน เพื่อป้องกันการตอบแบบสอบถามซ้ำจะทำเครื่องหมายบัตรสมาชิกเมื่อแจกแบบสอบถามแล้ว จนได้แบบสอบถามที่กลับคืนมีคำตอบที่สมบูรณ์มี จำนวน 366 ฉบับ

การวิเคราะห์ข้อมูล

ผู้วิจัยได้นำข้อมูลที่ได้จากแบบสอบถามมาบันทึกคำตอบซึ่งเป็นตัวเลขในช่องที่กำหนดไว้ สำหรับผู้วิจัยกรอกโดยเฉพาะ ซึ่งอยู่ทางขวามือของแบบสอบถาม ต่อจากนั้นนำข้อมูลส่งไปบันทึกลงในเทปแม่เหล็กและใช้วิธีการวิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้โปรแกรมสถิติสำเร็จรูปทางสังคมศาสตร์ (Statistical Package for the Social Sciences-SPSS) ที่สถาบันบริการคอมพิวเตอร์จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูลสำหรับการวิจัยครั้งนี้มีดังนี้

ตอนที่ 1 ข้อมูลเกี่ยวกับสถานะภาพของผู้ตอบแบบสอบถามในเรื่องที่เกี่ยวข้องกับเพศอายุและอาชีพ นำมาวิเคราะห์หาค่าร้อยละ

ตอนที่ 2 ข้อมูลเกี่ยวกับการใช้ห้องสมุดของผู้ใช้ในเรื่องที่เกี่ยวกับความถี่ในการมาใช้ห้องสมุด และช่วงเวลาที่มาใช้ห้องสมุด นำมาวิเคราะห์หาค่าร้อยละ ส่วนในเรื่องวัตถุประสงค์ในการมาใช้ห้องสมุดนำมาวิเคราะห์หาค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และเปรียบเทียบค่าเฉลี่ย

ตอนที่ 3 ข้อมูลเกี่ยวกับการใช้และความต้องการใช้ทรัพยากรห้องสมุดจำแนกตามประเภทของทรัพยากรและจำแนกตามเนื้อหาสาขาวิชานั้น นำมาวิเคราะห์ข้อมูลด้วยค่าเฉลี่ย ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน และเปรียบเทียบค่าเฉลี่ย

ผลการวิเคราะห์ข้อมูล ผู้วิจัยได้นำเสนอในรูปตาราง และแผนภูมิในบทที่ 4

ผลการวิเคราะห์ข้อมูลจะแปลความโดยใช้การประมาณค่าดังต่อไปนี้คือ

4.51 - 5.00	หมายถึง	มากที่สุด	(มส)
3.51 - 4.50	หมายถึง	มาก	(ม)
2.51 - 3.50	หมายถึง	ปานกลาง	(ป)
1.51 - 2.50	หมายถึง	น้อย	(น)
.05 - 1.50	หมายถึง	น้อยที่สุด	(นส)

ต่อจากนั้นจึงเรียบเรียงสรุปผลการวิจัย อภิปรายผลและข้อเสนอแนะในบทที่ 5

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย